

«SUĐENJE» BOGU

I DOBROTA BOŽJA

Na mnogim mjestima u bibliji možemo pročitati da je Bog dobar.

Međutim, tu dobrotu ljudi interpretiraju na razne načine .

U osnovi ovih interpretacija razlikujemo dva stava o Božjoj dobroti. Oba stava su, u cjelini, zablude i u njima se samo djelomično istinito opisuje Božja dobrotu. Onaj njihov drugi, netočan dio, mreža je u koje se zapliću duše za propast.

Razumjeti dobrotu Božju je dio znanja za koje Biblija kaže da je znanje koje spašava čovjeka.

U ovom slučaju, za ovo spašavanje, potrebno je vrlo ozbiljno znanje.

Razumjeti razliku istinske dobrote Božje i tradicije njenog poimanja, dobrim dijelom je sadržano u svjetovnoj izreci: Dobar i budala - brat.

Bog je dobar, dobar je ljudima, ali Bog je i osoba sa svim ostalim karakteristikama osobe i on je sagradio svijet koji funkcionira u svojim pravilima, koliko god u nekom trenutku, nekom osobnom interesu, ta pravila se ne sviđaju, i zbog njih smatra da Bog ne može biti dobar.

Krivi pojam Božje dobrote, čini u svojoj krajnosti da duša živi u prostoru užem ili širem od onoga za koji mu je Bog dao pravo.

A bitno je da duša živi u pravom prostoru, tj. u prostoru prave spoznaje, iz razloga što kada zagazi u područje laži, ona postaje ranjiva. Dakle, tako uskraćena duša, trpi posljedice svoga neznanja.

Biblija o tome piše: Moj narod gine jer nema znanja.

Spomenute dvije vrste predrasuda o Božjoj dobroti jesu:

1. da je ona šira

2. da je uža

od stvarne Božje dobrote.

Tako prvu njenu interpretaciju bi mogli nazvati «Predobra teologija», a drugu «Uska teologija».

a) PREDOBRA TEOLOGIJA

U rimokatoličkoj kulturi, koja je ovdje dominantna, pojam dobrote Božje, je uvelike rastegnut, i pripisuju joj se stvari, kojih nema u bibliji.

Što se dešava kada imamo pojam Božje dobrote koji je širi od onoga kakav pojam zaista jeste?

Stvara se npr. teologija i stav da postoji neko mjesto gdje duša još jednom, jasno, vidi nebeske stvari i odlučuje gdje će biti. Kod rimokatolika to mjesto se zove čistilište.

Reći ću vam nešto o tom. Kada bi to bila istina onda bi Bog direktno se sukobio sa svojim principom: Kome je puno dano, puno će se i tražiti.

Anđeli, npr. nemaju pravo na oprost, ljudi imaju, baš zato što ne vide tako jasno nebeske stvari kao anđeli. Vjera je nit koja drži ljude vezane za nebesku domovinu, a anđeli je gledaju. Ljudi trebaju donijeti svoju odluku u odnosu na ono što mu je dano već na zemlji, i tu odluku donijeti na zemlji.

Jer su drugačiji uvjeti čovjekove vezanosti za ove stvari na zemlji i na nebu.

U prvom slučaju veza je prvenstveno vjera, u drugom gledanje i znanje.

U našoj kršćanskoj kulturi nama je jako puno dano. Dakle, onog momenta kada ljudi jasno vide nebo, toga momenta je kasno za osnovni izbor.

Ovaj je stav o čistilištu dijelom baziran na neznanju ljudi, ali treba spomenuti i namjernu manipulaciju tim neznanjem.

Ljudsko mudrovanje ide po logici: neću puno znati, da se ne bi tražilo puno od mene.

Ono što ovaj stav prešućuje je da čovjek takvoga stava živi ispod dostojanstva koje mu je Bog dao.

Tako je čistilište, jedna od laži, koja se temelji na ljudskom poimanju Božje «predobrote». U svojoj krajnosti, ljudi predobre teologije, ne mogu shvatiti niti da postoji Božji sud i vječno prokletstvo.

Međutim, biblija nije podloga za samovoljno tumačenje.

Sve jasno piše.

Ova, kako smo je nazvali, predobra teologija, stvara anemično društvo, anemične vjernike, stvara vjernike: kojima je sve u redu, kojima smo svi dječica Božja- i kao posljedica ovakve teologije, svi otupljeni za životnu prodornost.

A zašto bi se i borili, ginuli i plaćali razne cijene, kada u svojoj pasivnosti imamo neku tamo bonus kartu za nebo zvanu čistilište.

Istina za ljude sa ovom, predobrom percepcijom Boga, je da od puste dobrote prema samima sebi, zaboravljaju da su ipak dio svijeta, i povezani su dakle sa njim, i da je matematika ovoga svijeta da: ako sebi daješ previše, od nekoga moraš to uzeti.

Ljudi ove percepcije ne shvaćaju da je sve Božje, i da se prava dobrota Božja ogleda u čovjeku samo u njegovoj poslušnosti Božjoj volji, između ostalog: kako da rukovodi sa svojim stvarima.

Ili kako u bibliji stoji: «Draža mi je poslušnost, nego žrtva.»

Ljudi «predobre» percepcije Božje dobrote su, koliko predobri prema sebi kroz ovu «predobru» teologiju, toliko okrutni prema drugima, u svojoj manjkavosti znanja, i svom mudrovanju pozivanja na to neznanje.

Također, ljudi ove predobre teologije su najokrutniji u kršćanstvu, ne zbog samih djela, nego zbog pozivanja na predobrotu Božju za njih same, uz svoja okrutna djela za druge.

Druga pogrešna interpretacija Božje dobrote je:

b) PREUSKA TEOLOGIJA

Dakle, osim ove predobre teologije, odnosno neopravdanog širenja pojma Božje dobrote, postoji i druga krajnost. To je sužavanje istinskog poimanja Božje dobrote, odnosno, preuska teologija.

Ovoj teologiji je, u kršćanskoj kulturi, više sklon protestantski svijet.

Tako se, na primjer, u ovoj teologiji odgovornost za pojedinca, stavlja u jedan red, jedan zakon, jednu društveno marginiziranu organizaciju, pa je društvo slobodnije, a pojedinci agresivniji i neopterećeniji za probitak.

Tako gaze, bez imalo obzira, one ispod, računajući da je ono: čuvar brata svoga, za njih već odrađeno.

Urednost, prije dobrote.

Principi društva i življenja, prije milosti.

To je moto društva sa ovakvom krivom, uskom teologijom.

O obje ove teologije govorila sam u krajnostima, ali one u društvu najčešće postoje u nijansama.

II

KOJE SU OPASNOSTI OVIH KRIVIH POIMANJA BOŽJE DOBROTE?

1. Opasnost krivih poimanja Božje dobrote je da ljudi žive život, kao riba zapela u lokvi, što je ostavlja rijeka koja se povlači.

2. A veća opasnost su zamke za dušu, koje one sadrže, za istinu vječnosti.

3. Zatim, propuštanje prave mjere za puni život.

Biblija kaže da mjerom kojom mjeriš, će ti se mjeriti.

Tako ljudi ovih krivih poimanja, sami određuju mjeru i pravila svijeta u kojem žive, ali još uvijek ne i Boga.

Međutim, život na koji su kršćani pozvani, nije da budu ograničeni, odnosno da im život kroji jedna od ovih teologija.

Kršćani su pozvani da žive u duhu, u njegovoj mjeri.

Ovakav život, i mjera ovakvoga života je ona prava slika po kojoj se može vidjeti pravi karakter Božje dobrote.

U ovome se sastoji propust one dvije teologije, kao i propust za pravu mjeru u vlastitom životu.

Dakle, ne da ćemo propustiti znanje neke ideologije, nego ćemo propustiti život.

Dakle, da se živi po mjeri za sam život, koju nam duh, Bog, govori.

Najbolji primjer za ovo je, udovica o kojoj piše Biblija, ona koja je u hram dala sve što ima. Današnji penzioneri bi pokazali svoju mudrost kada bi ovako postupili, i ne bi više živjeli život na kapaljku.

Tako su biblijski pojmovi: «prava mjera» i «duh bez mjere», dio mudrosti, mjere i bogatstva Božjeg, koji pripada onima koji žive u duhu. A po njima, ovim terminima dakle, se jedino može zaključiti prava narav i mudrost dobrote Božje.

Tako ljudi predobre i preuske teologije, koliko god i što god dobili, u stvari dubinski gube.

Naš život po mjeri duha, nazovimo tako kršćanski život, odražava Božju dobrotu i tako svijetli, tj. svjedoči drugima istinu Božje dobrote. Takvom spoznajom se osnažuje čovjekov razum za svoja djelovanja u pokriću vjere u ovu Božju dobrotu.

A to daje hrabrost.

Drugim riječima, prava spoznaja Božje dobrote osnažuje naš um na djelovanje u skladu sa tim znanjem.

Drugačije od toga ne ide.

Preopasno je, na ovom kršćanskom putu, imati krivo poimanje Božje dobrote.

Preopasno, i za ovaj život i za vječnost.

Naše emocije, razum...na ovom uskom kršćanskom putu, sve to u određenim momentima može sačuvati samo istinito znanje i nada u Božju dobrotu, onu koja je baš toliko velika i široka koliko nam treba, onu koja može biti i šira i zasjeniti same naše želje u određenoj situaciji.

Dakle onu koja nas čak i u tim situacijama, pokriva.

Biblijski psalmi često konkretno i direktno govore o samoispravljanju pojma Božje dobrote ili primanju pouke od Boga o tom, kao i pitanja upućena Bogu o toj dobroti.

To je baš zato, jer je upravo ovo pitanje baza, na koju se oslanjaju duše za i u duhovnom letu.

Na upravo ovo i ovakvo znanje se biblija poziva, kada kaže da se znanjem izbavljamo i spašavamo.

ISTINSKA DOBROTA BOŽJA

Možemo reći da se istinita spoznaja Božje dobrote razlikuje, od predobre i preuske teologije, sa svojom praktičnosti, mudrosti i istinitosti.

Svi biblijski tekstovi i priče su nacrtana mreža koja čini sliku Božje dobrote. Proučavajući je, možemo izdvojiti neke glavne niti po kojima ćemo izvući globalni okvir za Božju dobrotu. Biblijskim pričama možemo popuniti ove niti, ali glavno njegovo tkanje, dakle tkanje pojma Božje dobrote, ono sa zlatnim koncem, možemo istkati samo našim osobnim životnim iskustvom o samoj dobroti Božjoj, kojega ovo prethodno znanje, uvelike potpomaže. To je razlog zbog čega je iznimno važno proučavati biblijske tekstove. Drugim riječima: utvrđivati pojam Božje dobrote u našem duhu proučavanjem spisa svjedočanstva o njoj.

U nekoliko točaka spomenut ću biblijske stavove o Božjoj dobroti.

1. BIBLIJA KAŽE DA JE BOG DOBAR: DOBRIMA I ZLIMA.

Naprimjer, kako kaže biblija, Bog daje sunce dobrima i zlima.

Često to i nije drago vjernicima.

Ali ova dobrota ide i dalje od toga:

Bog je dobar zlima, često po leđima dobrih.

To je vjernicima, često, još manje drago.

Ali dobrota ide i dalje: Bog je često dobriji zlima nego dobrima.

Ovo izbezumlje vjernike.

Biblijski psalmisti, proroci posebno postavljaju ovo pitanje Bogu.

Tako jedan prorok pita: Prepravedan si Jahve da bi se sa tobom parbio. Ipak jednu stvar mi odgovori, zbog čega oholice uživaju mir...stoka im se množi bez straha...

Za ovu stvar treba shvatiti da, kada pogledamo kako stoje ove stvari sa zlima u vječnosti, zatim Božji princip: dobrim pobijedi zlo, pa specifična Božja mjera, onda postaje jasna, veličina i mudrost Božje dobrote.

Ovo je znanje koje spašava, ono koje je spasilo i spomenutog psalmistu.

Ovo sve jasno pokazuje širinu Božje dobrote u odnosu na ljudska poimanja nje, ali pokazuje i to da uz ovu širinu dobrote idu i čovjekove odluke, a odnos ove dvije stvari je teritorij za posljedice.

2. BOŽJU DOBROTU MOŽEMO PRATITI KROZ BIBLIJSKA SVJEDOČANSTVA O BOŽJIM OBEĆANJIMA ČOVJEKU.

Što se tiče Božjih obećanja i poziva čovjeku, ona su za čovjeka jedva odoljiva, ali su često, ako ne i uvijek, krvav put.

Tako su Izraelci ohrabreni obećanjem Božjim odlaska u zemlju blagoslova, prvo otežali svoje ropstvo do točke kada im se mutio razum, a onda lutali preko pustinje 40 godina. Koliko god mi nalazili opravdanje u Izraelovoj neposlušnosti Bogu, za ovo lutanje, toliko se, sa druge strane, postavlja pitanje:

Da li postoji savršen hod čovjeka do realizacije Božjeg obećanja u njegovom životu, hod koji bi sam čovjek nazvao «blagoslovljenim»?

Nekako, i Isusov život je pratilo Božje obećanje, ali je krvav put prošao.

U ovim Božjim obećanjima postoji element, koji ljudska očekivanja, u realizaciji ovih obećanja, čini nerealnim.

Npr. pitanje vremena. Abraham je dobio obećanog sina u stotoj godini. Do tada je već posrnuo u ovom očekivanju.

Što se tiče načina realizacije, ponekad, zapravo često, mi se čini da ni sam Bog ne zna kako će na kraju ostvariti neko obećanje, kao da je to sadašnji rat koji traje i traje, sve dok se obećanje ne ostvari.

Osim nade koja blijedi i uskrsava tokom ovoga, za čovjeka često predugog vremena, i čovjekove emocije su trajno bojno polje.

Ako čovjek ne shvati da je realizacija njegovih obećanja, u stvari konkretan duhovni rat, koji traje cijelo vrijeme realizacije obećanja, i da se u tom ratu najbolje sakriti kod Boga u molitvu i vjeru, čovjek dakle, bez toga znanja, može platiti preveliku cijenu, takvu da mu ni realizirano obećanje nije na kraju, za njega samoga, blagoslov.

Ovo je vrlo važno znati, jer u tim emocionalnim i duhovnim bitkama: 1. samo vjera u Božju dobrotu, tj. još konkretnije, razabiranje i «viđenje» njegovog dobrog lica, može nositi našu dušu u miru i tako je sačuvati. 2. Znanje, da je ovaj rat prvenstveno Božja stvar, a Božja dobrota prema nama neovisna o ovom ratu, može u razumu odvojiti ove stvari, tako da dubinski sačuvamo mir za našu punu prisutnost u svakodnevnom životu tijekom ovoga vremena.

Predobra teologija ne voli ovakve stvari, ona radije hoda utabanim stazama, koje potvrđuju njen stav o predobrom bogu.

O ovim krvavim stazama pri ostvarivanju Božjih obećanja, nitko ne voli govoriti, a kršćani Božja obećanja/ zadatke na svakakve načine izbjegavaju. Put koji je daleko uhodaniji u kršćanskom miljeu je pljačkanje djelomičnih blagoslova jedni drugih, kroz razne igre varanja, ili kako biblija piše: «Svaki brat nasljeđuje Jakova.»

U Božjoj dobroti, nekako, i ovaj put prolazi.

A to jako voli predobra teologija.

3. BOŽJU DOBROTU MOŽEMO VIDJETI KROZ NJEGOV ODNOS PREMA BIBLIJSKIM LIKOVIMA:

Na početku biblije piše da se Bog pokajao što je stvorio čovjeka, kada je vidio da živi suprotno od dobrog života i smanjio mu godine života.

1. Biblijski potop i Noino spasenje, slika su odlučnosti Boga da se suprotstavi zlu na ovoj zemlji i sačuva dobro na njoj.

Ipak, kada je Noa nakon potopa prvi put komunicirao sa Bogom, i Bog osjetio kontakt sa čovjekom, sjetio se svoje ljubavi prema čovjeku i, mada je znao koliko je čovjek zao i već pokazao što može očekivati od njega, Bog mu je dao dugu kao znak da neće nikada više napraviti potop.

Odlučio se za još veću milost i dobrotu prema čovjeku.

2. Pogledajmo dalje primjer: Izraelovo robovanje u Egiptu 400 godina. Ovaj narod je bio narod Božjeg obećanja, onog koje je dao svom izabraniku Abrahamu, ali ga je upozorio da će oni robovati u Egiptu 400 godina.

Zašto je bilo potrebno toliko robovanje?

Jer tadašnji stanovnici Izraelu obećane zemlje, nisu napunili mjeru zala. Koliko god, sa jedne strane vidjeli težak život Izraelskog naroda u ropstvu, naroda koji je bez razloga porobljen, toliko sa druge strane nalazimo razlog za to u Božjoj dobroti prema drugom narodu i nepristranoj Božjoj pravdi prema narodu koji nije izabranik Božji.

Na prvi pogled uočavamo okrutnost, a kada pogledamo bolje, nalazimo dobrotu i pravdu.

Svakako, možemo zaključiti: kada bi danas birali, sa ovakvim znanjem, izabrali bi radije da budemo bez krivice u ropstvu, nego u slobodi sa krivicom.

A to i jeste naš današnji izbor:

Da li izabrati uski put i «sramotu križa» ili široki i uhodani put svjetovnog uhodanog života.

Na kraju ovih puta, zaključak će biti isti kao u ovom primjeru.

3. Zatim primjer Joba.

Nakon svih velikih nevolja koje mu je Bog dopustio, a Job nije našao nikakav razlog za njih, i sama žena mu je rekla: »Prokuni Boga i umri.».

Ovaj savjet je tipičan stav u ovoj situaciji za predobru teologiju, koja ne može pojmiti da je Bog osoba i da njemu kao osobi pripada više karakteristika od same dobrote.

Job nije poslušao ženu, ali je na kraju priče shvatio da mu dobra djela nisu dostatna za dobar i siguran život, kao i to da postoje veće stvari od dobrog zemaljskog života, i da to nije baš sve što Bog daje vjerniku.

Na kraju priče, Bog je Jobu vratio sve duplo, a Job je naučio više cijeniti život.

4. Pogledajmo dalje biblijski primjer, Elizeja.

Bio je čovjek kojemu je dana Božja sila. Dok je prolazio jednim selom, seoska djeca su mu se izrugivala: »Ćelo,ćelo...».

Nakon toga, iz šume je izašao medvjed i rastrgao tih 40 djece.

Sa nekim stvarima se nije igrati. Ove stvari čak i ljudi predobre teologije osjete. I mada ne mogu razumski prihvatiti njihovu stvarnost, instiktivno pobjegnu od njih.

Dobrota Božja ima svoje rubove na mjestima gdje počinju druge stvarnosti. Ipak, sve što je stvorio, u konačnosti i cjelokupnosti, Bog je okarakterizirao kao dobro napravljeno.

«I vidje Bog da je dobro.»

5. Uzmimo dalje, jedan sličan primjer sa kovčegom Božjeg zavjeta.

Njega su samo leviti, inače svećeničko pleme, mogli dodirnuti, a da ne umru. To su Izraelci jako dobro znali.

Jednom je u transportu kovčeg saveza Božjeg, slučajno skliznuo sa kola, i vojnik ga je makinalno pridržao. Isti tren vojnik je umro.

Motivacije i namjere vojnika, nisu konkurirale samom Božjem principu.

Za ljude predobre teologije ovo je neshvatljivo i sablazno.

Njima su emocije, motivacije, namjere – sve.

Za preusku teologiju ovo je osnovna baza, dakle ovo poštivanje principa, oni su skloni da zaborave i zanemare prosudbu samoga pojedinca uz opći princip.

Ovaj pojedinac je ovdje izgubio život, ali nigdje ne piše da je izgubio nebeski život.

Princip je princip i ima svoju stvarnost, a dobrota Božja je ona koja ima svoju stvarnost, i one su u odnosu koji u određenoj situaciji je takav.

6. Pogledajmo još jedan, ovaj put, novozavjetni primjer:

Isus je iscijelio oči slijepcu od rođenja i farizeji su ga pitali tko je sagriješio, slijepac ili njegovi roditelji, da je čovjek kažnjen sljepilom.

Jer oni su držali da je svaka manjkavost čovjeka posljedica grijeha.

Isus je odgovorio da nije nitko sagriješio, dakle da nije svaka manjkavost kazna, nego je slijepac takav rođen da se pokaže Božja slava, dakle sila ozdravljanja kojom ga je Isus ozdravio.

Ovo Izraelci nisu do tada mogli pojmiti, oni su naučili prezirati ljude sa ovakvim manjkavostima. «Ti koji si grijeh od rođenja.» tako se na jednom mjestu obraćaju takvom čovjeku.

Ovaj primjer je točka gdje i preuska i predobra teologija se nađu u zrakopraznom prostoru. Predobra ne može shvatiti ovaj element Božje bezrazložne ovakve odluke.

Preuska teologija u svojoj probitačnosti ignorira postojanje ovakvih mogućnosti, ali ova preuska teologija gradi probitačnije, a tim i bogatije društvo, pa ovakvim primjerima, dakle, ljudima sa manjkavostima, padaju dobre (materijalne) mrvice sa stola.

7. I na kraju da zaključim sa ovim biblijskim likovima, s još jednim likom i još jednom dimenzijom Božje dobrote:

Nitko nam ne garantira da Bog neće opet uništiti ljude na zemlji kao kod Noe. Neće potopom, to je obećao, ali malo nakon toga biblijskog mjesta, kaže Mojsiju da će pogubiti neposlušan izraelski narod, a od Mojsija napraviti novi narod. A Mojsije mu odgovara da to ne učini, ako ne zbog sebe, zbog poganskih naroda, koji će reći da je on Bog koji je prevario svoj narod odvedeći ga u pustinju da ga pogubi.

I Bog je uslišio molbu Mojsiju.

Ali je ovaj narod ogorčio srce Mojsiju, zbog njih nikada nije ušao u Kanaan. Umro je na brdu sa kojeg je gledao obećanu zemlju, u koju je on, Mojsije, trebao uvesti Božji narod.

A znao je da neće.

Bog kažnjava za zlo na ovoj zemlji, ali ne treba zaboraviti da zlo uništava prvenstveno ljude.

I to je Božja dobrota.

IV

SVE U SVEMU, MOŽEMO ZAKLJUČITI DA JE BOŽJA DOBROTA UŽI POJAM OD BOŽJE OSOBNOSTI

Ovo je ono što ljudi predobre teologije ne mogu pojmiti.

Možemo to reći i drugim riječima: osobnost Božja je šira od njegove dobrote i principa. Uz ovo postoji i njegova volja, naum...

Predobra i preuska teologija zaboravlja na sveukupnu Božju osobnost.

a) TAKO BOŽJA OSOBNOST IMA GRANICA U OPRAŠTANJU:

I za to su razlozi šaroliki. Tako Bog u jednom biblijskom dijelu izjavljuje: «Dosadi mi da ti uvijek praštam.»

Na drugom mjestu piše čak da će se smijati kada ljudi počnu propadati.

Jasno, ovo je nepojmljivo predobroj teologiji.

Čin opraštanja Boga čovjeku je njegova odluka, a odnos u ovome je isti kao opraštanje čovjeka čovjeku, jednostavno zato što se radi o odnosu dvije osobe. S tim da je Božje srce daleko šire, i s tim da je žrtva Isusa dostatna za grijeh za iskreno srce koje mu se utječe.

Dakle čin opraštanja nije ritual starozavjetne žrtve, već odnos dvije osobe, od kojih je jedna već dobila milost time što uopće može doći u tu situaciju, za traženje oprosta.

A daljnji naši stavovi u tom činu opraštanja mu dotiču srce za oprost.

Dobrota Božja nije neupitan okvir za naše djelovanje. Unutar te dobrote on, kao osoba, može imati različite stavove prema nama.

Forsiranje i potenciranje «dobrote Božje» u predobroj teologiji proizvodi patetiku i patetičnu kulturu, koja je jasno vidljiva kroz recimo, talijansku kulturu, kao i njen utjecaj na našem području.

Ona izreka: «Predobro, da bi bilo istinito.», u nekoj nijansi i ovdje vrijedi.

b) ŠTO SE DALJE TIČE BOŽJE DOBROTE, ISTINA JE DA JE ZADNJA RIJEČ, BOŽJA RIJAČ. BOGA KAO KOMPLETNE OSOBE.

Dakle, svaki odnos u konačnici podliježe, ne samo Božjoj dobroti, nego i principu i sistemu stvari koje je Bog postavio.

Njegovom planu, vremenu...

Ljudska očekivanja Božje dobrote udaraju dijelom upravo u ove stvarnosti. Priča o skandinavskim bogovima je pogodna za ilustraciju ovoga dijela. Naime, za skandinavske bogove se drži da su djeca kojima se prohtije nekoga smrtnika uhvatiti na pik, pa mu čine što hoće, da bi se zabavili.

Mi ne možemo pohvatati sve razloge da bi razumjeli događaje u našem životu, ali je važno uočiti laži ovdje spomenute dvije teologije, jer su laži, kako sam već rekla, opasne na kršćanskom putu.

Na kraju nam ostaje samo vjera u Božju dobrotu, koju ne razumijemo u našim situacijama, ali u konačnici, poučeni biblijom vjerujemo joj. Biblija kaže da Bog sve vodi na dobro onih koji ga ljube.

Nekako, zlo i nevolja na kraju ispadnu na dobro.

To je i moje osobno svjedočanstvo, i biblijsko obećanje Božje čovjeku.

Mada nam Jobov slučaj slični na djelo skandinavskih bogova, iza ove priče stoji najdublja i najljepša Božja motivacija.

Stoji provjera koliko ga čovjek voli zbog njegovih dobrih principa koje mu je dao za dobar život, a koliko ga voli jer je on, sam Bog, dobar.

Bog je bio ponosan na Joba. Dopustio je kušnje, jer je vjerovao u Joba i pokazao da ima dubokog razloga za taj ponos.

Na kraju mu je bilo žao što je dopustio sve to zlo na njegov život i dao mu je duplo više svega, ali ono što je bio pravi dobitak u cijeloj ovoj priči je ono, kako je Job rekao:

« Do sada te poznah po čuvenju, a sada te upoznah.»

I to je ono što je neprocjenjivo, apsolutno dostatno da pokrije prvotnu tugu.

To je objava zbog koje je Job više cijenio sam život.

c) IZA ČOVJEKOVIH NEVOLJA, NE STOJI UVIJEK SAMO ZLO.

Iz Jobovog primjera možamo vidjeti da iza neke čovjekove nevolje ne stoji uvijek neko zlo, ili nije uvijek kazna uzrok nekoj nevolji. Također iz već navedenog novozavjetnog primjera sa ozdravljenim slijepcem možemo vidjeti da i Bog može neke naše nevolje staviti kao dio njegovog općeg plana za čovjeka.

Također iz svega možemo vidjeti da je ta nevolja dio nekog šireg poimanja dobrote Božje.

V

ZA KRAJ

Iz svega navedenog možemo razlučiti da je jedno nadati se i vjerovati da nas određena nevolja i zlo će mimoći, jer je Bog dobar, drugo je to znati, jer poznajemo Božji plan za tu određenu situaciju.

Svakako, bilo ovako ili onako, u konačnici stoji da Bog jeste dobar i da su nevolje koje prolazimo samo dio globalne sveobuhvatnije slike Božje dobrote.

Bilo da je stvarao zemaljske principe ili čovjeka, na početku biblije u izvještaju o Božjem stvaranju stoji da je Bog vidio da je sve to dobro napravio. Ipak, stvari su se neočekivano izmijenile, a put natrag je često bolan.

Inzistiranje na Božjim djelima u svom poimanju Božje dobrote u molitvama, u situacijama nevolje, može nas dovesti u sasvim drugačiji položaj, nego što smo na početku životnog puta tražili, ili što nam Bog hoće dati.

Ovdje vrijedi ona izreka: Pazi što tražiš, jer to možeš dobiti.

Svjetske stvari su povezane i sa našim molitvama svakakvi se procesi dešavaju, a neki od tih procesa mogu dodirnuti i nas, i to na vrlo bolan način.

Za kraj sam ostavila najdrastičniju biblijsku sliku Božje dobrote.

Ako se ovo može objasniti, a ljudi su se dosta trudili naći odgovor za ovu situaciju koja je preko neznanja, ulijevala strah i sumnju u Božju dobrotu generacijama kršćana, onda se valjda možemo ohrabriti da vjerujemo u Božju dobrotu i u svim našim nevoljama.

Dakle:

Kada je, napokon, Abraham u 100 –toj godini dočekaao obećanog sina, Izaka, Bog je jednog dana zatražio da mu ga žrtvuje. Abraham ga je poslušao, ali mu je Bog zaustavio ruku i spriječio žrtvovanje Izaka.

Ovo žrtvovanje djece je inače bilo ono što je Bog zamjerao poganskim narodima, ali Abraham to nije znao.

Ovo je bio moment kad je Abraham, mimo svega što su mu emocije i um govorili, vjerovao Bogu, vjerovao da je dobar i da su njegovi putovi, između ostalog i ostvarivanja obećanja, nedokučivi za čovjeka.

Bog, sa druge strane, se uvjerio da Abraham nikoga nije stavio između njega i sebe, što je osnovni uvjet da čovjek mudro živi na ovoj zemlji kao dijete Božje, jer mi jesmo prvenstveno samo to, djeca i nismo sposobni nositi kompletne živote druge djece, pa makar bila naša.

A Bog, kao gospodar srca svoga djeteta, sačuvat će tako da čovjek duhovno ne pogine živeći na ovoj zemlji.

Ova priča je zastrašujuća na prvi pogled za kršćana. Ovo je dakle ono što i sam Bog osuđuje i ona je stavljena kao kušnja Abrahamu.

Međutim, ona je i slika onoga što će Bog dopustiti svom sinu da napravi za svijet. Da onaj koji je pravedan umre za nepravedne, da bi ljubav Božja, prema sinu, kroz sina prešla na svijet.

Da se pravda i ljubav pomire u njemu. Za nas.

Tako što je nevolja veća i milost, ovdje spoznaja preko ove biblijske priče, je veća.

Božja dobrota je nadišla sve spominjane «bogove» na ovom svijetu. On nije Bog kome se žrtvuju djeca, kao što to traže i ondašnji i današnji «bogovi», on je Bog koji je dao svog jedinorođenog sina da se dobrovoljno žrtvuje umjesto nas, za naše grijehe, i da mi vjerujući mu, imamo njegove blagoslove, život vječni prije svega.

Dakle da mijenjamo naše prokletstvo za njegove blagoslove.

To je dobrota Božja.

Ovo je prijelomna točka za naše pitanje o Božjoj dobroti.

Dalje ostaje građenje povjerenja i ljubavi u odnosu čovjeka i Boga.

Odnosa, koji rezultira protokom Božje dobrote kroz život pojedinca, slušanjem njegovih uputa.

Upravo zbog ovoga odnosa sam obradila neka pitanja i zamke u vezi Božje dobrote i nadam se znanjem duši olakšala ovaj put.

KRAJ